

**Pan
Grzegorz Bierecki
Przewodniczący
Komisji Budżetu i Finansów Publicznych
Senat RP**

Szanowny Panie Przewodniczący,

w związku ze skierowaniem do Komisji Budżetu i Finansów Publicznych ustawy z dnia 17 stycznia 2019 r. o zmianie ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji oraz niektórych innych ustaw (druk senacki numer 1075; dalej: ustawa), działając w oparciu o przepis art. 44 ust. 2 pkt. 1 i 2 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo- kredytowych (Dz. U z 2017 r. poz. 2065, z późn. zm.; dalej: ustawa o skok) Kasa Krajowa pragnie przedstawić co następuje.

Ustawa ma na celu m.in. usprawnienie rozwiązań związanych z funkcjonowaniem przepisów dotyczących przymusowej restrukturyzacji oraz systemu gwarantowania depozytów zawartych w ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (dalej: ustawa o BFG), jak również realizację zobowiązań Rzeczypospolitej Polskiej wobec Komisji Europejskiej związanych z programem pomocowym dla spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych.

W odniesieniu do procedowanej ustawy Kasa Krajowa pragnie przedstawić następujące propozycje legislacyjne.

I. Wprowadzenie możliwości obejmowania przez BFG udziałów w restrukturyzowanych kasach

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym do zadań Funduszu w zakresie restrukturyzacji kas, w których powstało niebezpieczeństwo niewypłacalności, należy m.in. udzielanie zwrotnej pomocy finansowej. Z kolei w myśl art. 260 ust. 1 tej ustawy Fundusz, realizując zadanie, o którym mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1, może udzielać kasom objętym systemem gwarantowania pożyczek, gwarancji lub poręczeń. Jednocześnie ustawa wskazuje, że środki uzyskane przez kasy w wyniku udzielenia przez Fundusz pożyczek, gwarancji lub poręczeń mogą być przeznaczone tylko na usunięcie niebezpieczeństwa niewypłacalności (art. 260 ust. 2) oraz że Fundusz może udzielić pożyczki kasie tylko w celu zaliczenia uzyskanych w ten sposób środków do funduszy własnych (ust. 3).

W tym kontekście wskazać należy, że udzielenie i wypłata pożyczki nie powoduje bezpośrednio, z chwilą dokonania jej wypłaty, usunięcia stanu niedopasowania aktywów i zobowiązań – zastosowanie tego instrumentu pozwala dopiero na stopniową poprawę sytuacji ekonomicznej

restrukturyzowanej kasy na skutek gospodarowania środkami pieniężnymi otrzymanymi tytułem kredytu. Instrumentem, który pozwalałby osiągnąć taki skutek, byłoby natomiast objęcie przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny udziałów w restrukturyzowanej kasie. Taki instrument, mający również charakter zwrotny, zapewniłby równocześnie skutek, o którym mowa w art. 260 ust. 3, to znaczy zaliczenie uzyskanych w ten sposób środków do funduszy własnych.

Wskazać należy, że w ostatnim czasie odnotowano dwa przypadki, w których – pomimo gotowości ze strony Bankowego Funduszu Gwarancyjnego wsparcia samodzielnej realizacji przez SKOK programu postępowania naprawczego oraz efektywnej działalności restrukturyzowanej kasy – ze względu na brak możliwości wywołania bezpośredniego skutku w postaci zniesienia stanu niedopasowania aktywów i zobowiązań takie przedsięwzięcie restrukturyzacyjne nie mogło zostać urzeczywistnione.

Należy podkreślić, że samodzielna realizacja przez SKOK programu postępowania naprawczego stanowi rozwiązanie najbardziej korzystne dla członków kasy, a także dla całego sektora SKOK, nie wymaga przy tym udzielania pomocy bezzwrotnej (a tak dzieje się w przypadku przejęcia kasy przez bank) – jest to zatem rozwiązanie najbardziej korzystne także z punktu widzenia gospodarowania środkami Bankowego Funduszu Gwarancyjnego. Tym samym proponowana zmiana przyczyniłaby się w sposób istotny do zrealizowania celów procedowanej nowelizacji.

W celu zwiększenia możliwości efektywnego wsparcia procesu restrukturyzacji spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych Kasa Krajowa pragnie zatem zwrócić się z prośbą o rozważenie możliwości uzupełnienia ustawy o możliwość obejmowania przez Fundusz udziałów w restrukturyzowanych kasach, zgodnie z poniższą propozycją legislacyjną:

W art. 1:

1) po pkt 54 dodaje się pkt 54a i 54b w brzmieniu:

„54a) w art. 260:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Realizując zadanie, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1, Fundusz może udzielać kasom objętym systemem gwarantowania pożyczek, gwarancji lub poręczeń, **a także obejmować udziały w kasach.**”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Środki uzyskane przez kasy objęte systemem gwarantowania w wyniku udzielenia przez Fundusz pożyczek, gwarancji, poręczeń **lub objęcia udziałów**, o których mowa w ust. 1, mogą być przeznaczone tylko na usunięcie niebezpieczeństwa niewypłacalności, o ile spełnione zostały warunki, o których mowa w art. 261.”;

54b) w art. 261 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) wykazanie, że wysokość wnioskowanych przez kasę objętą systemem gwarantowania pożyczek, gwarancji, poręczeń **lub udziałów** oraz środków wydatkowanych przez Fundusz na wykup wierzytelności byłaby nie wyższa niż łączna maksymalna kwota z tytułu gwarancji w tej kasie liczona jako suma środków gwarantowanych na rachunkach deponentów kasy;”;

W art. 8 projektu po pkt 1 dodaje się pkt 1 a w brzmieniu:

„1a) art. 10 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Członkami kasy mogą być także - działające wśród członków, o których mowa w ust. 1 - organizacje pozarządowe w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r. poz. 450, z późn.zm.), jednostki organizacyjne kościołów i związków wyznaniowych posiadające osobowość prawną, spółdzielnie, związki zawodowe oraz wspólnoty mieszkaniowe, a także **Bankowy Fundusz Gwarancyjny w przypadku nabywania udziałów w kasach na podstawie art. 260 ust. 1 ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (Dz.U. z 2017 r. poz. 1939 z późn. zm.).”**”.

II. Uwzględnienie przypadku umorzenia zobowiązań w związku z restrukturyzacją kas w art. 12 ust. 4 pkt 8 lit. d ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych

Ustawa przewiduje dodanie w ustawie o BFG nowego art. 267a, zgodnie z którym w przypadku udzielenia przez Fundusz pomocy, o której mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1 i 2, albo wsparcia, o którym mowa w art. 264 ustawy o BFG, instrumenty kapitałowe oraz zobowiązania podporządkowane kasy, której Fundusz udzielił pomocy, a także instrumenty kapitałowe oraz zobowiązania podporządkowane przejmowanej albo likwidowanej kasy, której Fundusz udzielił wsparcia, ulegają umorzeniu do wysokości strat kasy:

- 1) której Fundusz udzielił pomocy,
- 2) przejmowanej,
- 3) likwidowanej

– zidentyfikowanych odpowiednio na dzień określony w decyzji Funduszu o udzieleniu pomocy, dzień przejęcia kasy albo dzień nabycia przedsiębiorstwa kasy w likwidacji, jego zorganizowanej części lub wybranych praw majątkowych niepokrytych dotychczas przez fundusze własne. Umorzenie to następuje w zakresie, w jakim jest ono niezbędne w celu zapewnienia zgodności warunków udzielenia wsparcia z zasadami pomocy państwa obowiązującymi w Unii Europejskiej.

W związku z powyższym Kasa Krajowa pragnie wskazać, że zgodnie z art. 12 ust. 4 pkt 8 lit d ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych do przychodów nie zalicza się kwot stanowiących równowartość umorzonych zobowiązań, w tym także z tytułu pożyczek (kredytów), jeżeli umorzenie zobowiązań jest związane z przymusową restrukturyzacją w rozumieniu ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji. Przytoczona regulacja nie obejmuje sytuacji, przewidzianej w dodawanym art. 267a ustawy o BFG, to jest sytuacji, w której umorzenie zobowiązań następować będzie w ramach restrukturyzacji kas, realizowanej na zasadach określonych w Dziale IV ustawy o BFG – „Restrukturyzacja kas”.

W związku z powyższym uprzejmie proszę Pana Przewodniczącego o rozważenie możliwości wprowadzenia do projektu następującej propozycji legislacyjnej:

W art. 2 w pkt 1:

- 1) lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) w pkt 8 lit. d otrzymuje brzmienie:

„d) przymusową restrukturyzacją **lub restrukturyzacją spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej** w rozumieniu ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji.”;

2) dotychczasowe lit. a c, zostają oznaczone odpowiednio jako lit. b - d.”.

III. Odstąpienie od wprowadzania możliwości przejęcia kasy przez instytucje kredytowe

Procedowana ustawa w art. 8 pkt 3 lit. a wprowadza możliwość przejęcia kasy albo przejęcia wybranych praw majątkowych lub wybranych zobowiązań kasy przez instytucję kredytową. Zgodnie z art. 2 pkt 25 ustawy o BFG pod pojęciem instytucji kredytowej należy rozumieć instytucję kredytową, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia nr 575/2013, mającą siedzibę na terytorium państwa członkowskiego innego niż Rzeczpospolita Polska. Regulacja ta stanowi zatem dalszą, nie uwzględniającą charakteru kas, demutualizację formy prowadzonej przez te podmioty działalności, umożliwiając przejęcie przez podmiot zagraniczny ostatniej na rynku finansowym w Polsce instytucji o wyłącznie polskim kapitale.

Mając powyższe na względzie Kasa Krajowa zwraca się z prośbą o rozważenie możliwości skreślenia przedmiotowego pkt 3 lit. a w art. 8 ustawy.

Przedstawiając powyższe pragnę zapewnić Pana Przewodniczącego o gotowości Kasy Krajowej do współpracy i udzielania wszelkiej pomocy w ramach prac legislacyjnych dotyczących systemu spółdzielczych kas oszczędnościowo- kredytowych.

Łączę wyrazy szacunku,

Rafał Mańsiak
PREZES

Joanna Mędrzecka
Wiceprezes

Do wiadomości:

Pani Teresa Czerwińska – Minister Finansów,

Pan Andrzej Szlachta – Przewodniczący Sejmowej Komisji Finansów,

Pan Jan Szewczak – Przewodniczący Podkomisji stałej ds. instytucji finansowych.